

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Concilivm Romanvm Centvm Et Tredecim Episcoporvm, quo Berengarius haeresi sua tertium abiurata fidem catholicam tertio professus est, & de electione Romani pontificis constitutio edita fuit, anno ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

ANNO
CHRISTI
1059.

*sentiam Nicolai papa veniam petiturus accessit, & ad eius vestigium pro-
cidens violentiam se fuisse perpeffum asseruit, sed inuasionis crimen & per-
iurii reatum non negauit. Ex propria igitur confessione digna factis reci-
piens, episcopalis & sacerdotalis officii depositionem incurrere meruit. Illud
autem ipsius pontificis animum vehementer angebat, quod Romanorum
pontificum capitanei Vrbs dominium, & ecclesiastica iura, quæ illicite oc-
cuparant, per violentiam detinebant. Hæc ibi. Quæ acta esse in Conci-
lio ab eodem pontifice celebrato dubium non est.*

CONCILIVM ROMANVM
CENTVM ET TREDECIM EPISCOPORVM,
quo Berengarius hæresi sua tertium abiurata fidem ca-
tholicam tertio professus est, & de electione Romani
pontificis constitutio edita fuit, anno Domini MLIX.
tempore Nicolai papæ II.

*Nicolaus episcopus seruus seruorum Dei omnibus episcopis catho-
licis cunctoque clero & populo salutem carissimam
& apostolicam benedictionem.*

VIGILANTIA vniuersalis regiminis assiduam sollicitu-
dinem omnibus debentes, saluti quoque vestræ pro-
uidentes, quæ in Romana Synodo nuper celebrata, co-
ram centum tredecim episcopis, nobis licet immeritis
præsidentibus, sunt canonice constituta, vobis notifica-
re curamus, quia ad salutem vestram executores eorum
vos esse optamus, & apostolica auctoritate iubendo
mandamus.

I.

Primo namque, inspectore Deo, est statutum, vt ele-
ctio Romani pontificis in potestate cardinalium episco-
porum sit; ita vt si quis apostolicæ sedi sine præmissa con-
cordi & canonica electione eorum, ac deinde sequen-
tium ordinum religiosorum, clericorum & laicorum con-
sensu, inthronizatur, is non papa vel apostolicus, sed apo-
staticus habeatur.

Cardinales
episcopi.

II.

Vt moriente Romano pontifice, vel cuiuscumque ci-
uitatis, nullus præsumat facultates eorum inuadere, sed
successoribus eorum reseruentur integræ.

Concil. Tom. 25.

Eccc ij

III.

Missæ noto-
rii concubi-
narii non
audienda.

Vt nullus Missam audiat presbyteri, quem scit concubinam indubitanter habere, aut subintroductam mulierem. Vnde etiam ipsa sancta Synodus hoc capitulum sub excommunicatione statuit, dicens: Quicumque sacerdotum, diaconorum, subdiaconorum, post constitutum beatæ memoriæ prædecessoris nostri sanctissimi papæ Leonis de castitate clericorum, concubinam palam duxerit, vel ductam non reliquerit, ex parte omnipotentis Dei, auctoritate beatorum apostolorum Petri & Pauli præcipimus, & omnino contradicimus, vt Missam non cantet, neque euangelium vel epistolam ac Missam legat, neque in presbyterio ad diuina officia cum iis qui præfate constitutioni obedientes fuerint maneat, neque partem ab ecclesia suscipiat, quousque a nobis sententia super huiusmodi, Deo concedente, procedat.

IV.

Et præcipientes statuimus, vt ii prædictorum ordinum, qui eidem prædecessori nostro obedientes castitatem seruauerunt, iuxta ecclesias quibus ordinati sunt, sicut oportet religiosos clericos, simul manducant, & dormiant: & quidquid eis ab ecclesiis venit communiter habeant. Et rogantes monemus, vt ad apostolicam, communem scilicet, vitam summopere peruenire studeant.

V.

Deinde, vt decimæ & primitiæ, seu oblationes viuorum & mortuorum, ecclesiis Dei fideliter reddantur a laicis, & vt in dispositione episcoporum sint. Quas qui retinuerint, a sanctæ ecclesiæ communionem separentur.

VI.

Vt per laicos nullo modo quilibet clericus aut presbyter obtineat ecclesiam, nec gratis, nec precio.

VII.

Vt nullus habitum monachi suscipiat, spem aut promissionem habens vt abbas fiat.

VIII.

Nec aliquis presbyter duas ecclesias simul obtineat.

IX.

Vt per simoniacam hæresim nemo ordinetur vel promoueatur ad quodlibet ecclesiasticum officium.

ANNO
CHRISTI
1059.

X.

Vt cuiuslibet ordinis clericos laici non iudicent, nec de ecclesiis eiiciant.

XI.

Vt de consanguinitate sua nullus vxorem ducat vsque ad generationem septimam, vel quousque parentela cognosci poterit.

XII.

Vt laicus vxorem simul & concubinam habens non communicet ecclesiæ.

XIII.

Vt nullus laicus ad quemlibet gradum ecclesiasticum repente promoueatur, nisi post mutatum habitum sæcularem, diuturna conuersatione inter clericos fuerit comprobatus.

Vos ergo hæc & alia sanctorum patrum statuta fideliter & Christiana reuerentia obseruate, si vultis de sanctæ Romanæ ecclesiæ, & apostolicæ sedis pace & communionem atque benedictionem gaudere.

DECRETVM CONTRA SIMONIAICOS.

DOMINVS papa Nicolaus Synodo in basilica Constantiniana præsidens dixit: Erga simoniacos nullam misericordiam in dignitate seruanda habendam esse discernimus; sed iuxta Canonum sanctiones, & decreta sanctorum patrum, eos omnino damnamus, ac deponendos esse apostolica auctoritate sancimus. De iis autem qui non per pecuniam, sed gratis sunt a simoniacis ordinati, quia quæstio a longo tempore est diutius ventilata, omnem modum dubietatis absoluiimus: ita vt super hoc capitulo neminem deinceps ambigere permittamus. Quia igitur vsque adeo hæc venenata pernicies hæctenus inoleuit, vt vix qualibet ecclesia valeat reperiri, quæ hoc morbo non sit aliqua ex parte corrupta; eos qui vsque modo gratis sunt a simoniacis consecrati, non tam censuræ iustitiæ, quam * intuitu, in acceptis ordinibus manere permittimus: nisi forte alia culpa ex vita eorum contra Canones existat. Tanta quippe talium multitudo est, vt dum rigorem canonici vigoris super eos seruare non possumus, necesse sit vt dispensatorie ad piæ condescensionis studium

* forte
misericordie
intuitu,

nostros animos ad præsens inclinemus. Ita tamen auctoritate sanctorum apostolorum Petri & Pauli omnimodis interdiciamus, ne aliquando aliquis successorum nostrorum, ex hac nostra permissione regulam sibi vel alicui assumat vel præfigat: quia hoc non auctoritas antiquorum patrum iubendo aut concedendo promulgauit, sed temporis nimia necessitas permittendum a nobis extorsit. De cetero autem si quis hinc in posterum ab eo quem simoniacum esse non dubitat se consecrari permiserit, & consecrator, & consecratus non disparem damnationis sententiam subeat: sed vterque depositus poenitentiam agat, & priuatus a propria dignitate persistat.

Nihilo minus auctoritate apostolica decernimus, quod in aliis Conuentibus nostris decreuimus, Vt si quis pecunia vel gratia humana, vel populari, seu militari tumultu, sine concordia & canonica electione ac benedictione cardinalium episcoporum, ac deinde sequentium ordinum religiosorum clericorum, fuerit apostolicæ sedi inthronizatus, non papa vel apostolicus, sed apostaticus habeatur, liceatque cardinalibus episcopis, cum religiosis & Deum timentibus clericis & laicis, inuasorem etiam cum anathemate & humano auxilio & studio a sede apostolica repellere: & quem dignum iudicauerint præponere. Quod si hoc intra Urbem perficere nequiverint nostra auctoritate apostolica extra Urbem congregati in loco qui eis placuerit eligant quem digniorem & vtiliorem apostolicæ sedi perspexerint, concessa ei auctoritate regendi & disponendi res & vtilitatem sanctæ Romanæ ecclesiæ, secundum quod ei melius videbitur, iuxta qualitatem temporis, quasi iam omnino inthronizatus sit.

I V S I V R A N D V M

QVOD IN EADEM SYNODO FECIT BERENGARIVS.

Prima Berengarii ab-
iuratio.

EGO Berengarius indignus diaconus ecclesiæ sancti Mauricii Andegauensis, cognoscens veram & apostolicam fidem, anathematizo omnem hæresim, præcipue eam, de qua hæctenus infamatus sum: quæ astruere conatur, panem & vinum, quæ in altari ponuntur, post con-

ANNO
CHRISTI
1059.

* forma-
uit:

secrationem solummodo sacramentum, & non verum corpus & sanguinem Domini nostri Iesu Christi esse, nec posse sensualiter nisi in solo sacramento manibus sacerdotum tractari, vel frangi, vel fidelium dentibus atteri. Consentio autem sanctæ Romanæ ecclesiæ & apostolicæ sedi, & ore & corde profiteor de sacramento dominicæ mensæ eam fidem me tenere, quam dominus & venerabilis papa Nicolaus, & hæc sancta Synodus auctoritate euangelica & apostolica tenendam tradidit, mihiq; * firmavit: scilicet panem & vinum, quæ in altari ponuntur, post consecrationem non solum sacramentum, sed etiam verum corpus & sanguinem Domini nostri Iesu Christi esse: & sensualiter non solum sacramento, sed in veritate manibus sacerdotum tractari, & frangi, & fidelium dentibus atteri, iurans per sanctam & homouision Trinitatem, & per hæc sacrosancta Christi euangelia. Eos vero, qui contra hanc fidem venerint, cum dogmatibus, & sectatoribus suis, æterno anathemate dignos esse pronuntio. Quod si ego ipse aliquando aliquid contra hæc sentire ac prædicare præsumpsero, subiaceam Canonum seueritati. Lecto & perlecto sponte subscripsi.

NOTA.

* *Concilium.*] In hac Synodo centum & tredecim episcopos (qua de causa a Guitmundo eius temporis nobilissimo scriptore generale Concilium nominatur) auctoritate sedis apostolicæ congregatos fuisse, Algerus & Lanfrancus testantur. Verba Algeri ista sunt: *Quod ut certius innotescat fidelibus, Berengarii Andegauensis hæretici confessio, quam de huius rei catholica fide scripsit, Romæ præsentem Nicolao papa, & coram centum tredecim episcopis iureiurando firmavit, ad medium deferatur, &c.* Eodem pertinent illa Lanfranci: *A beate memoria Nicolao totius Christiani nominis summo pontifice, & a centum tredecim episcopis Romæ audita, examinata, atque damnata sunt.* Berengarium in hac Synodo confutatum, conuictum & damnatum esse, tertiarque vice ad communionem ecclesiæ receptum Ioannis Scoti aliorumque libros, quorum lectione corruptus fuerat, combussisse, fidei professionem eiusdem rogatu per Humbertum cardinalem conceptam edidisse, & iuramento præstito confirmasse, constat in primis ex fragmentis historiæ Francorum ad Glabrum appositis, vbi hæc summam recensita continentur his verbis: *Qua de causa* (nimirum quod post hæresim secundo abiuratam, & fidei professionem iteratam, ad vomitum suum, ut ait Guitmundus supra nominatus, aliquanto post reuersus fuerit) *a Nicolao papa euocatus Romam petiit, vbi in præsentia*

Numerus
episcopo-
rum quan-
tus?

Libro 1. de
sacramento
cap. 16.

Acta Con-
cilii quæ.

eiusdem papæ & multorum episcoporum examinatus, suum confitens anathematizavit errorem: Ioannem Scotum igni comburens, cuius lectione ad hanc nefariam deuolutus fuerat sectam. Lanfrancus in suo contra Berengarium commentario eundem compellans ait: *Igitur cum a quodam Rbemensis clerico Romam perlatas literas, scilicet Berengarii, recitator legeret, intellecto quod Ioannem Scotum extolleret, Paschasium damnans, communi de eucharistia fidei aduersa sentires, promulgata est in te damnationis sententia, &c.* De facta tum in eodem Concilio per ipsummet Berengarium combustione librorum, ista Lanfrancus subiungens ait: *A beata memoria Nicolao, totius Christiani nominis summo pontifice, & a centum tredecim episcopis Roma audita, examinata, atque damnata sunt. Tu quoque inclinato corpore, sed non humiliato corde, ignem accendisti, librosque peruersi dogmatis in medio sancti Concilii in eum coniecisti, iurans per id quod rebus omnibus incomparabiliter maius est, te fidem a patribus qui presentes erant traditam inuolabiliter seruaturum, veteremque doctrinam tuam de corpore & sanguine Domini ab illa die aliis non predicaturum.* Berengarius igitur in hoc Concilio ob eam hæresim, quam de vera præsentia corporis & sanguinis Christi Domini male docuerat condemnatus, postulauit formulam orthodoxæ fidei, a Nicolao pontifice proponi, qua quid de veritate corporis & sanguinis Christi tenendum foret contineretur: rogatu Berengarii iussuque pontificis accedente conscripsit eam Humbertus episcopus cardinalis, omniumque assensu, teste Lanfranco, ad legendam & confitendam tradidit Berengario; qui acceptam legit, seque contenta credere non tantum publice est confessus, sed etiam iureiurando confirmauit, manuque propria subscripsit. Nicolaus vero papa gaudens de eius conuersione, iusiurandum eiusdem scriptum misit per vrbes Italiæ, Galliæ, Germaniæ, & ad quæcumque loca fama prauitatis illius peruenire potuerat, vt sicut ecclesiæ scandalizata prius dolebant de ipso auerso atque aduerso, ita de eodem postea conuerso gauderent, & Deo gratias agerent. Quibusnam autem verbis conceptum fuerit eiusmodi Berengarii iusiurandum, hic ex Lanfranco describendum, & exhibendum putamus. Sic se habet: *Ego Berengarius, &c. vt supra.*

Berengarius Ioannis Scoti aliorumque librorum cur combusterit. Berengarius fidem profitetur, hæresi abiurata.

Formulam professionis petitione Berengarii scripsit Humbertus cardinalis.

Berengarius iterum relapsus.

Berengarius refellitur a Lanfranco aliisque scriptoribus.

Sed a Concilio libere dimissus, tantum abest vt iuratæ promissioni & fidei professioni steterit, vt potius eandem impugnauerit. Nam, vt abunde docet Lanfrancus, post hoc Concilium, vbi quæ vellet scribendi liberam facultatem nactus esset infelix, scripsit inuictiuam aduersus eam quam in hoc Concilio legit, probauit, iuramento firmavit, atque subscripsit, fidei catholicæ confessionem, conuersus in Humbertum qui eam scripsisset, & in Romanam ecclesiam, cuius auctoritate fecisset. Quod dum Lanfrancus cognouisset, mox sparso veneno parauit antidota, scribens ad eundem Berengarium egregium commentarium, quo arrogantis hæresiarchæ arrogantiam retundit, errores refellit, fallacias dissoluit, & blasphemias redarguit. Aduersus eandem virulentam Berengarii scriptionem non solum Lanfrancus, sed etiam Guitmundus, Algerus Cluniacensis

mona-

ANNO
CHRISTI
1059.

ANNO
CHRISTI
1059.

monachus & Albericus Cassinensis diaconus scripserunt. Epistola quædam eodem argumento contra Berengarium a sancto Vvorpher- mo abbate huius temporis auctore conscripta extat apud Surium in vita eiusdem Vvorphermi, qua præter hanc enarratur & redarguitur alia hæresis eiusdem Berengarii negantis Christum ingressum esse ad discipulos ianuis clausis, ideoque euangelicam veritatem plane contemnentis. Quid quod ipse Deus e cælo miraculis Berengarium confutarit? Petrus Damiani in epistola ad Desiderium Cassinensem abbatem refert, quod mulier quædam zelotypa habens virum de adulterio suspectum, alterius consilio hostiam consecratam a sacerdote sibi quasi communicatura porrectam acceperit, qua vsque ad medietatem in carnem conuersa, altera medietas in specie non fuerit mutata. Item quod sacerdoti cuidam inter sacrificandum de veritate corporis & sanguinis in eucharistia dubitanti, hoc eodem tempore accidit, vt dum sacram hostiam frangeret, rubra prorsus ac perfecta caro inter eius manus appareret, illiusque digitos cruentaret. Hæc ex epistola Petri Damiani Baronius.

Alia hæresis Berengarii quæ. Deus miraculis Berengarium confundit.

Hoc eodem Concilio de electione Romani pontificis edita est constitutio, qua ad gratiam referendam regi Henrico, cuius ope proxime præcedenti schismati finis impositus, redditaque pace ecclesiæ Romanæ legitimus pontifex constitutus fuerat, decretum est, vt pontifex quem clerus primum suis suffragiis elegeret, imperator fauore suo approbaret: sin vero per bella aut seditiones id clero facere non liceret, tunc ipse clerus refunderet liberam electionem in imperatorem, quemque vellet ipse non suo, sed cleri nomine eligeret, electumque contra schismaticos sedis inuafores defenderet. Hoc priuilegio auctoritate apostolica ad ædificationem ecclesiæ imperatoribus concessa, dum ministri regii ad destructionem ecclesiæ eiusdem abuterentur, ipso iure priuari meruerunt. Nam quod ad vitanda schismata salubriter fuerat institutum, nequitia principum conuersum est ad excitanda schismata deteriora quam vnquam fuerunt, vt patebit infra in creatione Cadaloi & Guiberti duorum pestilentissimorum pseudopontificum. Ipsam constitutionem, quæ apud Gratianum capite In nomine. dist. 23. extat, Deus dedit presbyter cardinalis tituli sanctorum apostolorum in libello, quem contra inuafores simoniacos atque schismaticos paulo post edidit, quando Guiberti schisma vigeret, labefactatam atque a schismaticis additione corruptam esse ostendit, apud Baronium anno 1059. Tenor constitutionis iste est:

De electione Romani pontificis quid constitutum hic?

Constitutio apud Gratianum extans est corrupta.

In nomine Domini nostri & Saluatoris Iesu Christi. Anno ab incarnatione eiusdem millesimo quinquagesimo nono, mense Aprili, indictione duodecima, propositis sacrosanctis euangelis, præsidente quoque reuerendissimo ac beatissimo Nicolao apostolico papa in basilica Lateranensis patriarchii, quæ cognominatur Constan-

Decretum de electione Romani pontificis.

Concil. Tom. 25.

Ffff

tiniana, confidentibus etiam reuerendissimis episcopis, abbatibus, presbyteris, diaconis, idem venerabilis pontifex auctoritate apostolica decernens de electione summi pontificis inquit: Nouit beatitudo vestra, dilectissimi fratres coepiscopi (inferiora quoque membra Christi non latuit) defuncto piæ memoriæ domino Stephano prædecessore nostro, hæc apostolica sedes, cui auctore Deo deseruio, quot aduersa pertulerit, quot denique per simoniacæ hæreseos trapezitas repetitis malleis crebrisque tusionibus subiacuerit, adeo vt columna Dei viuientis iamiam pene videretur concussa nutare, & sagma summi piscatoris, procellis intumescens, cogeret in naufragii profunda demergi. Vnde, si placet, fraternitati vestræ debemus, auxiliante Deo, futuris casibus prudenter occurrere, & ecclesiastico statui, ne recidiua (quod absit) mala præualeant, præcauere. Quapropter instructi prædecessorum nostrorum, aliorumque sanctorum patrum auctoritate, decernimus, atque statuimus, vt obeunte huius Romanæ vniuersalis ecclesiæ pontifice, in primis cardinales episcopi diligentissime simul de electione tractantes, mox * ipsi clericos cardinales adhibeant, sicque reliquis clericis, & populus ad consensum nouæ electionis accedat, nimirum præcauentes, ne venalitatis morbus aliqua occasione subrepat. Et ideo religiosissimi viri præduces sint in promouenda pontificis electione; reliqui autem sequaces. Certus vero atque legitimus electionis ordo perpenditur, si perspectis diuersorum patrum regulis, siue gestis, etiam illa beati Leonis prædecessoris nostri sententia recolatur: Nulla, inquit, ratio finit, vt inter episcopos habeantur, qui nec a clericis sunt electi, nec a plebibus expetiti, nec a comprouincialibus episcopis cum metropolitani iudicio consecrati. Quia vero sedes apostolica cunctis in orbe terrarum præfertur ecclesiis, atque ideo supra se metropolitanum habere non potest, cardinales episcopi procul dubio metropolitani vice funguntur, qui videlicet electum episcopum ad apostolici culminis apicem prouehant.

Ino parte
5. cap. 80.

Eligatur autem de ipsius ecclesiæ gremio, si reperitur idoneus; vel si de ipsa non inuenitur, ex alia assumatur, saluo debito honore & reuerentia dilecti filii nostri Hen-

ANNO
CHRISTI
1059.

rici, qui impræsentiæ rex habetur, & futurus imperator, Deo concedente, speratur, sicut iam sibi concessimus, & successoribus illius, qui ab apostolica sede personaliter hoc ius impetrauerint. Quod si prauorum atque iniquorum hominum ita peruersitas inualuerit, vt pura, sincera atque gratuita fieri in Vrbe non possit electio, cardinales episcopi cum religiosis clericis, catholicisque laicis, licet paucis, ius potestatis obtineant, eligere apostolicæ sedis pontificem, vbi congruere viderint. Plane postquam electio fuerit facta, si bellica tempestas, vel qualiscumque hominum conatus malignitatis studio restiterit, vt is qui electus est in apostolica sede iuxta consuetudinem auctorizari non valeat; electus tamen sicut verus papa obtineat auctoritatem regendi Romanam ecclesiam, & disponendi omnes facultates illius. Quod beatum Gregorium ante suam consecrationem fecisse cognouimus.

Quod si quis contra hoc nostrum decretum, synodali sententia promulgatum, per seditionem vel præsumptionem quolibet ingenio electus, aut etiam ordinatus, seu inthronizatus fuerit, auctoritate diuina, & sanctorum apostolorum Petri & Pauli, perpetuo anathemate cum suis auctoribus, fautoribus, & sequacibus a limine sanctæ Dei ecclesiæ separatus abiiciatur sicut antichristus, inuasor, & destructor totius Christianitatis. Nec aliqua super hoc audientia referuetur, sed ab omni ecclesiastico gradu, in quocumque fuerat prius, sine retractatione deponatur. Cui quisquis adhæserit, vel qualemcumque tamquam pontifici reuerentiam exhibuerit, aut in aliquo eum defendere præsumpserit, pari sententia sit mancipatus.

Quisquis autem huius nostræ decretalis sententiæ temerator extiterit, & Romanam ecclesiam sua præsumptione confundere & conturbare contra hoc statutum tentauerit, perpetuo anathemate atque excommunicatione damnetur, & cum impiis, qui non resurgent in iudicio, reputetur. Omnipotentis iram contra se sentiat, & sanctorum apostolorum Petri & Pauli, quorum ecclesiam præsumit confundere, in hac vita & in futura furorem sentiat. Fiat habitatio eius deserta, & in tabernaculis eius non sit qui inhabitet. Fiant filii eius orphani, &

vxor eius vidua: commotus commouetur ipse, & filii eius, & mendicent, & eiiciantur de habitationibus suis. Scrutentur fenerator omnem substantiam eius, & diripiant alieni labores eius: orbis terrarum pugnet contra eum, & cuncta elementa sint ei contraria, & omnium sanctorum quiescentium merita illum confundant, & in hac vita super eum apertam vindictam ostendant. Obseruatores autem huius nostri decreti omnipotentis Dei gratia protegat, & auctoritas beatorum apostolorum Petri & Pauli ab omnium peccatorum vinculis absoluat.

Contra simoniacos in hac Synodo constitutum edidit, ex quo Gratianus tria quæ sequuntur in suo libro decretorum descripsit istis verbis:

Contra simoniacos decretum. cap. Statuimus. quæst. 1. luo parte 5. cap. 79.

Statuimus decretum de simoniaco tripartita hæresi, id est de simoniaco simoniace ordinantibus, vel ordinatis; & de simoniaco simoniace a non simoniaco; & de simoniaco non simoniace a simoniaco. Simoniaci simoniace ordinati vel ordinatores secundum ecclesiasticos Canones a proprio gradu decident. Simoniaci quoque simoniace a non simoniaco ordinati similiter ab officio male accepto remoueantur. Simoniacos autem non simoniace a simoniaco ordinatos misericorditer per manus impositionem pro temporis necessitate in officio concedimus permanere. *Et inferius*: De cetero statuimus, ut si quis in posterum ab eo, quem simoniaco esse non dubitat, se consecrari permiserit: & consecrator & consecratus non disparem damnationis sententiam subeant, sed vterque depositus poenitentiam agat, & priuatus propria dignitate persistat. *Et sequenti capite ita*: Erga simoniacos nullam misericordiam in dignitate seruanda habendam esse decernimus, sed iuxta Canonum sanctiones & decreta sanctorum patrum eos omnino damnamus, ac deponendos esse apostolica auctoritate sancimus.

Cap. 1. quæst. 1. cap. De cetero & sequentibus.

Haftenus apud Gratianum. De his etiam Petrus Damiani in epistola ad Florentinos, cum ab eodem Nicolao pontifice ait in hoc Concilio decretum editum contra simoniacos, testatur his verbis: *Constitutum est in Romano, sanctæ memoriæ Nicolao pontifice presidente, Concilio, ut quicumque per eos, nempe simoniacos, eatenus fuissent in cuiuslibet ecclesiastici gradus dignitate promoti, in percepti honoris ministerio permanerent: extunc vero & deinceps, quicumque se pateren-*

ANNO
CHRISTI
1059.

tur a simoniaco prouehi, nihil penitus deberent ex ea promotione lucrari, & sic ministrandi iura deponerent, tamquam si hac nullatenus percepissent. Ita ibi.

Præcipuum illum grassatorum, qui Anglis spoliū intulerat, Gerardum comitem Galeriæ, in hac eadem Synodo excommunicatum affirmat Petrus Damiani in defensione Romanæ ecclesiæ aduersus regium Aduocatum, quam infra sub Alexandro positam inuenies.

CONCILIVM AMALPHIÆ,
IN APVLIA CELEBRATVM ANNO MLIX.
tempore Nicolai papæ II.

NOTA.

* *Concilium.*] Amalphia vrbs est Apuliæ, in qua, teste Leone Ostiensis, Nicolaus papa hanc Synodum celebrauit, & Trancensem episcopum, teste Petro Damiani in epistola ad sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, throno deposuit. Probabile est eundem pontificem in hac Synodo duo illa iuramenta fidelitatis & soluendi annui census, quæ ex Vaticano codice recitantur apud Baronium, a Nortmannis exegisse.

Locus &
acta Con-
cili.

CONCILIVM PARIENSE
XXII. EPISCOPORVM, QVO PHILIPPVS
Henrici regis Francorum filius titulo regio condecoratur, & solenni ritu coronatur, anno MLIX. tempore Nicolai papæ II.

* quin-
quagesimo
anno,

ANNO millesimo * sexagesimo, indictione XII. Henrico regnante trigesimo secundo, & quarto Kalendas Iunii, in die pentecostes, Philippus rex hoc ordine in maiori ecclesia ante altare sanctæ Mariæ, a venerabili archiepiscopo Rhemensis consecratus est. Inchoata Missa, antequam epistola legeretur, dominus archiepiscopus vertit se ad eum, & exposuit ei fidem catholicam, sciscitans ab eo, vtrum hanc crederet & defendere vellet. Quo annuente, delata est eius professio: quam accipiens ipse legit, dum adhuc septennis esset, eique subscripsit. Erat autem professio eius hæc:

Ego Philippus, Deo propitiante, mox futurus rex Fran-

Ffff iij